

Приклади кращих учителів

ПРЕЗИДЕНТ ТОМАС С. МОНСОН

Перший радник у Першому Президентстві

Нас навчали одні з найкращих учителів Церкви, вони дали нам чудові поради щодо багатьох елементів і принципів успішного викладання.

Як уже згадувалося, у тому чи іншому сенсі всі ми є вчителями, і ми маємо обов'язок навчати якомога краще.

Як приклад, я хочу розповісти вам про кількох людей, яких я знав і які вплинули на моє життя та виклали мені важливі й незабутні уроки.

У кожного є історія

Мені згадався один з наших шановних генеральних авторитетів, а

саме старійшина Меріон Д. Хенкс, який був надзвичайним учителем у семінарії, інституті і взагалі у Церкві. Він використовував багато методів навчання.

Якось старійшина Хенкс відвідував одну місію, проводячи співбесіди з кожним місіонером, що працював у тій місцевості. Я виконував певне завдання у прилеглий місцевості. Разом зі старійшиною Хенксом та президентом місії ми їхали до аеропорту.

Старійшина Хенкс сказав президенту місії, що мав за честь приїхати сюди і проводити співбесіди з місіонерами. Він сказав, що відчув спонукання запитати у однієї сестри-місіонерки: "Будь ласка, розкажіть мені про свою місію і про ваші почуття до свого покликання сестри-місіонерки".

Вона розповіла, що її смиренний батько, який був фермером, мав велике бажання багато жертвувати для Господа і Його царства. Він уже оплачував служіння на місії двох синів і одного разу заговорив з донькою про її потаємне бажання стати місіонеркою й пояснив, як Господь допоміг йому

підготуватися, щоб допомогти їй.

Він пішов у поля, щоб поговорити з Господом, розповісти Йому, що не має більше матеріальної власності, яку можна було б продати, чи пожертвувати нею, чи використати як гарантію для позики. Він хотів знати, як він може допомогти своїй доньці поїхати на місію. Він відчув спонукання посадити цибулю. Йому здалося, що він неправильно зрозумів. Навряд чи цибуля добре виросте у цьому кліматі. Ніхто тут не вирощував цибулю. У нього не було досвіду вирощування цієї культури.

Він борювався з Господом деякий час, але знову відчув спонукання садити цибулю. Отже, він позичив гроші в банку, купив насіння, посадив його, вирощував і молився.

Природні умови були сприятливими, урожай цибулі був щедрим. Фермер продав урожай, розплатився з боргами перед банком, урядом і Господом, а залишок поклав на рахунок на ім'я доньки. Цього було

Які відчуття виникають у вас стосовно вивчення і викладання, коли ви читаєте історії з виступу президента Монсона? Чи мали ви, як учень або вчитель, досвід, подібний до того, що міститься у цих історіях?

Як кожна історія президента Монсона ілюструє якості навчання Спасителя? Моліться і розмірковуюйте над тим, що ви можете зробити, аби наслідувати приклад Спасителя?

Білий конверт з грішми нашого дорогоцінного фонду розваг перейшов з тендітної руки нашої вчительки до нужденної руки вбитого горем батька.

достатньо, щоб оплатити її місяю.

Старійшина Хенкс потім сказав президенту місії: “Я ніколи не забуду ні цю історію, ні сліз на її очах, ні звуку її голосу, ні своїх почуттів, коли вона сказала мені: “Брате Хенкс, мені зовсім неважко вірити в люблячого Небесного Батька, Який знає мої потреби і допоможе відповідно з Його мудрістю, якщо я буду достатньо смиренною”.

Старійшина Хенкс викладав найважливіший урок: кожна дитина в кожному класі, кожен молодий чоловік і кожна молода жінка, кожен студент семінарії чи інституту, кожен дорослий у класі євангельського вчення, кожен місіонер—так, кожен з нас—має історію, яку хочеться розповісти. Вміння слухати—одна з найважливіших складових викладання і засвоєння матеріалу.

“Блаженніше давати, ніж брати”

Ще малим хлопчиком я відчув вплив чудової, натхненної вчительки,

яка слухала і любила нас. Її звали Люсі Гертч. На уроках Недільної школи вона навчала нас про сотворіння світу, падіння Адама, викупительну жертву Ісуса. Вона запрошувала до класу поважних гостей: Мойсея, Ісуса Навина, Петра, Хому, Павла і, звичайно, Христа. Хоча ми їх не бачили, ми навчилися любити, шанувати і наслідувати їх.

Ніколи її навчання не було таким сильним, а враження від нього таким дієвим, як одного недільного ранку, коли вона з сумом оголосила про смерть матері одного з однокласників. Того ранку Біллі не було з нами, і ми нічого не знали про причину його відсутності.

У нас був урок на тему: “Блаженніше давати, ніж брати” (Дії 20:35). Посеред уроку вона закрила підручник і відкрила наші очі, і вуха, і серця для слави Божої. Вона запитала: “Скільки грошей у фонді розваг нашого класу?”

За часів Великої депресії наша відповідь прозвучала гордо: “Чотири долари і сімдесят п’ять центів”.

Тоді дуже м’яко вона порадила: “Сім’я Біллі опинилася в скрутному становищі, вона дуже страждає. Як ви ставитеся до того, щоб ми відвідали цю сім’ю і віддали їм гроші з вашого фонду?”

Я завжди пам’ятатиму, як наше маленьке товариство крокувало через ті три квартали, як ми увійшли в дім Біллі, привіталися з ним, з його братом, з сестрами і батьком. Відчувалася відсутність матері. Я назавжди збережу в пам’яті сльози, що заблищали на очах усіх, коли білий конверт з грішми нашого дорогоцінного фонду розваг перейшов з тендітної руки нашої вчительки до нужденної руки вбитого горем батька.

Всю дорогу назад до Церкви ми фактично прострибали. На серці було легко, як ніколи в житті; наша радість стала повнішою, наше розуміння—глибшим. Богом натхненна вчителька навчила своїх хлопчиків і дівчаток вічному урокові

божественної істини: “Блаженніше давати, ніж брати”.

Ми можемо перефразувати слова учнів, що йшли до Еммаусу: “Чи не палало нам серце, ... коли [вона] вияснявала нам Писання?” (Лука 24:32).

Люсі Гертч знала кожного свого учня. Вона завжди дзвонила тим, кого не було в неділю або хто просто не приходив. Ми знали, що ми їй не байдужі. Ніхто з нас ніколи не забуде ні її, ні її уроків.

Через багато-багато років, коли Люсі наближалася до кінця свого життя, я відвідав її. Ми згадували ті далекі дні, коли вона була нашим учителем. Ми говорили про кожного учня і обговорювали, чим кожен з них зараз займається. Її любов і турбота відчувалися протягом усього життя.

Уложення віри

Ще одна натхненна вчителька у моєму житті—це Емма Боллвінкель, член президентства Початкового товариства нашого колу. Вона постійно наголошувала на важливості вивчення Уложення віри. В дійсності, ми не могли завершити програму навчання у Початковому товаристві, доки успішно не переказували їй напам'ять кожне з Уложення віри. Це було нелегко для непосидючих хлопчиків, але ми доклали зусиль і успішно з цим справлялися. Внаслідок цього протягом усього свого життя я міг напам'ять цитувати Уложення віри.

Протягом багатьох років як член Кворуму Дванадцятьох Апостолів я

мав відповідальність за Східну Німеччину, яка також називалася Німецькою Демократичною Республікою. Під час виконання цього доручення знання Уложення віри дуже сильно допомагало мені. Під час кожного відвідування протягом 20 років, поки я наглядав за цим регіоном, я завжди нагадував нашим членам Церкви у цьому регіоні дванадцятье уложення віри: “Ми віримо в підлеглість монархам, президентам, правителям і урядовцям, дотримуючись закону, шануючи і підтримуючи його”.

Наші збори за так званою “залізною завісою” завжди проводилися під наглядом комуністичного уряду. На початку 1980-х, коли ми просили дозволу від урядовців на побудову храму, а пізніше, коли ми просили дозволу на те, щоб молоді чоловіки і жінки з того регіону могли служити на місії по всьому світу, а інші могли приїздити у їхню країну, щоб служити на місії, вони слухали, а потім відповідали: “Старійшино Монсон. Ми спостерігаємо за вами 20 років і знаємо, що можемо довіряти вам і вашій Церкві, тому що ви і ваша Церква вчите своїх членів послуху законам країни”.

Я поділюся ще одним прикладом того, як цінно вивчати Уложення віри. Сорок п'ять років тому я працював у друкарському бізнесі в Солт-Лейк-Сіті з чоловіком, якого звали Шерман Гаммель. Якимось я підвозив його на машині додому з роботи і запитав, як він здобув своє свідчення про євангелію.

Він відповів: “Томе, цікаво, що ти запитав у мене саме про це,

бо на цьому тижні ми з дружиною та дітьми їдемо до храму Ментай, щоб запечататися там на всю вічність”.

Далі він продовжив: “Ми жили на Сході США. Я їхав автобусом до Сан-Франциско, щоб отримати роботу у новій друкарській компанії, а потім хотів послати за дружиною й дітьми. Уся подорож з Нью-Йорка до Солт-Лейк-Сіті пройшла без пригод. Але в Солт-Лейк-Сіті в автобус зайшла і сіла біля мене маленька дівчинка з Початкового товариства. Вона їхала до Рено, шт. Невада, щоб відвідати свою тітку. Коли ми їхали на захід, я помітив бігборд з написом: “Відвідайте мормонську Недільну школу цього тижня”.

Я запитав у маленької дівчинки: “Мабуть тут, у Юті, є багато мормонів?”

Вона відповіла: “Так, пане”.

Потім я запитав: “А ти мормонка?”

Вона знову відповіла: “Так, пане”.

Тоді Шерман Гаммель запитав: “А у що вірять мормони?” І маленька дівчинка процитувала перше уложення віри, потім пояснила його. Після цього вона переказала друге уложення віри і пояснила його. Після цього—третє, четверте, п'яте, шосте і всі уложення віри, пояснюючи їх. Вона знала їх у послідовності.

Шерман Гаммель сказав: “Коли ми дісталися до Рено і передали цю маленьку дівчинку в обійми її тітці, я був під глибоким враженням”.

Він продовжував: “Усю дорогу до Сан-Франциско я міркував: “Що спонукало цю маленьку дівчинку так добре знати вчення Церкви?”

Коли я прибув до Сан-Франциско, найперше, що я зробив,—сказав Шерман,—звернувся до “Жовтих сторінок”, щоб знайти Церкву Ісуса Христа Святих Останніх Днів. Я подзвонив президенту місії і він направив туди, де я жив, двох місіонерів. Я став членом Церкви, моя дружина стала членом Церкви, всі наші діти стали членами Церкви частково завдяки тому, що дівчинка з Початкового товариства знала Уложення віри”.

Я думаю про слова апостола Павла: “Бо я не соромлюсь Євангелії, бо ж вона—сила Божя на спасіння” (Римлянам 1:16).

Усього три місяці тому сім’я Гаммелів приїхала до Солт-Лейк-Сіті на весілля їхньої доньки Маріанни. Вони зайшли до мене в офіс. То був чудовий візит. Прийшли всі 6 дочок з 4 зятями і 12 онуками. Уся сім’я залишилася активною у Церкві. Кожна донька вже була у храмі. Неможливо порохувати, скільки людей дізналися про євангелію завдяки членам цієї сім’ї. І все завдяки тому, що одну маленьку дівчинку навчили Уложенням віри і вона мала здатність і сміливість проголосити істину людині, яка шукала світла євангелії.

“Завжди готовими будьте”

Я люблю повеління Господа, що знаходиться у 88-му розділі Учення і Завітів. Цитата: “І Я даю вам заповідь, щоб ви навчали один одного ученню царства. Навчайте старанно і Моя благодать буде з вами” (УЗ 88:77–78).

Багато років тому для виконання доручення у південній Каліфорнії я подорожував літаком і на вільне крісло, що було поруч зі мною, сіла гарна молода дівчина. Вона почала читати книгу. Як це робить більшість, я кинув погляд на її назву: *Чудова робота і диво*.

Я сказав їй: “О, напевно ви—мормон”.

Вона відповіла: “Ні. А чому ви запитуєте?”

Я відповів: “Бо ви читаєте книгу, написану дуже видатним членом Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів”.

Вона сказала: “Невже? Один друг дав її мені, але я майже нічого не знаю про цю книгу. Проте вона мене зацікавила”.

Потім я подумав: “Чи слід мені продовжувати розмову і розповісти більше про Церкву?” І одразу ж згадалися слова апостола Петра: “І завжди готовими будьте на відповідь кожному, хто у вас запитає рахунку про надію, що в вас” (1 Петра 3:15). Я вирішив, що настав слухний час, і я маю свідчити.

Я розповів їй, як багато років тому я мав привілей допомагати старійшині Річардсу у виданні книги *Чудова робота і диво*. Я трохи розповів їй про цього великого чоловіка. Я розповів їй про те, як багато тисяч людей прийняли істину після того, як читали написане ним.

Потім я мав привілей протягом усього польоту до Лос-Анджелесу відповідати на її запитання, пов’язані з Церквою—слухні запитання, що йшли від самого серця, яке

прагнуло істини. Я запитав її, чи можу я запросити двох сестер-місіонерок відвідати її. Я запитав, чи не бажає вона відвідати філію Церкви у Сан-Франциско, де вона мешкає. Її відповіді були ствердними.

Повернувшись додому, я написав листа президенту колу у Сан-Франциско, Ірвіну Дж. Дерріку і передав йому інформацію про неї. Чи можете ви уявити мою радість, коли через кілька місяців мені зателефонував президент Деррік і сказав: “Старійшино Монсон, я телефоную стосовно Івонни Рамірес, стюардеси, тієї молодої дівчини, яка, маючи вихідний, сиділа поруч з вами під час польоту до Лос-Анджелесу, якій ви сказали, що не випадково сиділи поруч з нею, а вона читала *Чудову роботу і диво* під час польоту. Брате Монсон, вона щойно стала найновішим членом Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів. Вона хоче поговорити з Вами і висловити свою вдячність”. Звичайно, я був безмежно радий. То був чудовий дзвінок.

Приклад Президента Маккея

Прикладом великого вчителя був Президент Девід О. Маккей, який покликав мене бути членом Кворуму Дванадцятьох Апостолів. Він навчав з любов’ю і чуйністю. Він сам був втіленням того, чого навчав. Він мав добре серце і був сповненим милосердя. Він був учителем істини за подобою Спасителя.

Я помітив цю рису ще задовго до того, як був покликаний генеральним авторитетом. Якось я увійшов

Недільний обід завжди здався смачнішим саме після того, як я повертався, виконавши доручення.

до його офісу, щоб переглянути кілька гранок книги, яку ми друкували. Того особливого разу я помітив картину на стіні і сказав йому: “Президенте Маккей, яка чудова картина. Це зображення дому, в якому ви жили протягом дитинства у Хантсвіллі в Юті?”

Він відкинувся у своєму кріслі й тихо посміхнувся так, як умів лише Девід О. Маккей, і промовив: “Дозвольте мені розповісти про цю картину. Одного осіннього дня приємна жінка відвідала мене і подарувала цю чудову картину в рамці. Її відразу можна було повісити на стіну. Жінка сказала: “Президенте Маккей, я майже все літо малювала цю картину, на якій зображено ваш батьківський будинок”. Він сказав, що прийняв цей дар і щиро подякував їй.

А потім він сказав мені: “Знаєте, брате Монсон, ця добра жінка намалювала не той будинок. Вона намалювала сусідський будинок! Я не насмівся сказати їй, що вона

намалювала не той будинок”.

Але потім він зробив коментар, в якому міститься важливий урок для всіх нас. Він сказав: “Насправді, брате Монсон, вона намалювала той будинок, оскільки, коли я ще хлопчиком лежав на ліжку на веранді батьківського будинку, то бачив крізь скло веранди саме намальований нею будинок. Тож вона намалювала для мене саме *той* будинок!”

Урок про служіння іншим

Деякі з найкращих уроків у житті ми отримуємо від наших батьків. Мої батьки навчали мене цінним урокам, коли я підростав. Нерідко ці уроки були пов’язані зі служінням людям. У мене залишилося багато спогадів про часи свого дитинства. Один з них був пов’язаний з очікуванням недільної вечері. Саме тоді, коли нам, дітям, здавалося, що ми зараз помремо від голоду, з нетерпінням сидючи за столом і вдихаючи запах смаженого м’яса,

що наповнював кімнату, мама казала мені: “Томі, до того як ми сядемо їсти, віднеси цю тарілку з їжею на інший кінець вулиці старому Бобу і мерщій назад”.

Я ніколи не міг зрозуміти, чому не можна було спочатку поїсти, а потім віднести тарілку з їжею. Я ніколи не питав про це, але натомість біг до будинку Боба і з нетерпінням чекав, поки він своїми старечими ногами зрештою підійде до дверей. Тоді я давав йому тарілку з їжею. Він повертав мені чисту тарілку з минулої неділі, а потім пропонував 10 центів як плату за моє служіння.

Моя відповідь завжди залишалася незмінною: “Я не можу прийняти гроші. Мама мене відлупцює”.

Тоді він гладив своєю вкритою зморшками рукою моє біляве волосся і казав: “Хлопче мій, у тебе прекрасна мати. Подякуй їй”.

Також я пам’ятаю, що недільний обід завжди здався смачнішим саме після того, як я повертався, виконавши доручення.

Батько моєї мами, дідусь Томас Конді, також дав мені могутній урок, пов’язаний з тим самим старим

Дідусь занурив руку в кишеню, дістав ключ і поклав його на долоню старого Боба.

Бобом, який з'явився у нашому житті у цікавий спосіб. Він був вдівцем і йому йшов дев'ятий десяток, коли будинок, в якому він знімав кімнату, було заплановано знести. Я чув, як він розповідав моєму дідусеві про свою біду, коли ми втрьох сиділи на старій гойдалці перед верандою мого дідуса. Сумним голосом він сказав дідусеві: "Містере Конді, я не знаю, що робити. У мене немає родичів. Мені нікуди йти. У мене мало грошей". Мене цікавило, що саме скаже йому дідусь у відповідь.

Ми перестали гойдатися. Потім дідусь засунув руку в кишеню і витягнув звідти старий шкіряний гаманець, з якого, на моє прохання, він нерідко діставав монети, щоб подякувати мене ласощами. Цього разу він дістав ключ і поклав його на долоню старого Боба.

З ніжністю він промовив: "Бобе, ось ключ від сусіднього будинку, що належить мені. Візьми його. Переїзди туди. Живи там скільки забажаєш. Не треба буде платити ніякої оренди і ніхто ніколи не вижене тебе на вулицю знову".

Сльози з'явилися на очах старого Боба, побігли по його щоках і зникли у довгій сивій бороді. На очах дідуса також були сльози. Я не промовив ні слова, але того дня мій дідусь значно виріс у моїх очах. Я відчував гордість, що мене було названо на його честь. І хоча я був лише хлопчиком, той урок справив могутній вплив на моє життя.

Це були лише кілька з тих уроків, які я отримав від людей, які вплинули

на моє життя і навчали мене.

Я повторюю знов і знов, що всі ми є вчителями. Нам слід завжди пам'ятати, що ми навчаємо не лише словами, ми навчаємо також тим, ким ми є, і тим, як живемо.

Досконалий приклад

Навчаючи інших, давайте ж наслідувати приклад досконалого вчителя, нашого Господа і Спасителя Ісуса Христа. Його сліди залишилися на піщаному березі моря, але викладені Ним принципи залишилися у серці й житті усіх тих, кого Він навчав. Він наставляв своїх учнів у ті часи і звертається до нас тими самими словами: "Ти йди за Мною!" (Іван 21:22).

Тож рушаймо вперед у душі пошлушною відповіді, щоб про кожного з нас можна було сказати, як говорив про Викупителя: "Прийшов Ти від Бога, як Учитель". Хай же це буде так, про це я молюся в ім'я Ісуса Христа, амінь. ■

